

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 44745**Nom:** Dret a la legalitat penal**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 3**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2230 - M.U. en Garanties Penals i Delictes Socioeconòmics	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2230 - M.U. en Garanties Penals i Delictes Socioeconòmics	Fonaments del dret penal socioeconòmics i la resposta processal penal a aquesta classe de delictes	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

SANCHEZ VILANOVA MARIA

RESUM

En esta asignatura se estudia el principio de legalidad como base de la regulación que rige la delincuencia socioeconómica. Se analiza tanto la reserva de ley, como las garantías materiales derivadas de ese principio. Además, se examina su relación con otras garantías constitucionales, haciendo hincapié en cuestiones prácticas y en la prohibición de retroactividad de las leyes penales.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es necesario ser graduado/a o licenciado/a en Derecho o Criminología

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Adquirir habilitats d'anàlisi, síntesi i avaluació que capaciten per a emetre juís de valor en el si d'un debat jurídic en matèria de fonaments i garanties penals i delictes socioeconòmics.

Adquirir habilitats d'avaluació i síntesi que permeten expressar per escrit i defensar públicament les conclusions obtingudes en la labor d'investigació desenrotllada en matèria de garanties penals i delinqüència socioeconòmica.

Adquirir i comprendre els coneixements especialitzats en matèria de fonaments i garanties penals i delictes socioeconòmics que permeten desenvolupar habilitats d'anàlisi, síntesi, interpretació i argumentació en eixe context.

Adquirir los conocimientos y las habilidades necesarios para la búsqueda de bibliografía, y para la organización, análisis, síntesis y evaluación de la misma, siendo capaces de elaborar argumentos y emitir conclusiones que permitan realizar con éxito la actividad investigadora en las materias propias del Máster.

Adquirir los instrumentos para poder planificar, ordenar y encauzar actividades relacionadas con las materias del Título, de manera que se eviten en lo posible factores imprevistos, se planteen y minimicen los eventuales problemas y se anticipen sus soluciones.

Conèixer i usar amb fluïdesa les categories, institucions i procediments rellevants per a cada cas conciliant els elements relatius als delictes socioeconòmics amb els drets fonamentals.

Contemplar en conjunt i valorar les distintes opcions i les implicacions de les decisions adoptades en les matèries del Màster, sabent triar o aconsellar les més convenientes dins de l'ètica, la legalitat i els valors de la convivència social.

Desarrollar habilidades que capaciten para seleccionar y aplicar los conocimientos adquiridos a la realidad cambiante a la que se enfrentan los profesionales del Derecho, para tutelar los intereses encomendados y resolver de un modo racional los conflictos planteados en la práctica profesional.

Elaborar i manejar els escrits, informes i tècniques d'actuació més idonis per als problemes suscitats en el pla de la criminalitat socioeconòmica davall la premissa de les garanties essencials.

Participar en debats i discussions, dirigir-los i coordinar-los i ser capaços de resumir-los i extraure les conclusions més rellevants.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Projectar sobre problemes concrets els coneixements i ser capaços de resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seua resolució.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats

amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Ser capaces de obtener y de seleccionar la información y las fuentes relevantes para la resolución de problemas, elaboración de estrategias y asesoramiento en el marco de la delincuencia socioeconómica con respeto a las garantías penales sustantivas y procesales.

Utilitzar les diferents tècniques d'exposició-oral, escrita, presentacions, panells, etc-per comunicar els seus coneixements, propostes i posicions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Derecho a la legalidad penal

- 1.El principio de legalidad como garantía fundamental: Legalidad y certeza jurídica.
- 2.El principio de legalidad en la Constitución Española: reserva de ley y consecuencias.
- 3.Las leyes penales en blanco,
- 4.Aspectos problemáticos derivados de los principios non bis in ídem e irretroactividad de las disposiciones penales y sancionadoras restrictivas de derechos.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	21,00
Total hores	21,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	0,00

METODOLOGIA DOCENT

Tareas formativas del proceso de enseñanza-aprendizaje previas a la interacción en el aula.

Tareas formativas del proceso de enseñanza-aprendizaje en el proceso de interacción en el aula.

Se desarrollarán las siguientes actividades formativas:

- Docencia teórica en aula.
- Debate en aula sobre materiales previamente facilitados mediante el aula virtual, consistentes en resoluciones judiciales, textos normativos y doctrinales, etc.
- Prácticas en aula sobre supuestos previamente entregados a los/las estudiantes para su resolución individual o en grupo.
- Preparación individual o en grupo de los supuestos y materiales a debatir en el aula.
- Tutorías y discusión con profesores/as.
- Estudio y preparación de la prueba o dictamen escritos para evaluación.
- Realización de la prueba o dictamen.
- Asistencia a conferencias.

AVALUACIÓ

Evaluación de una prueba o dictamen del Máster en el que se podrán incluir cuestiones sobre la materia:
70 %

Evaluación continua: se valorará la participación, resolución de casos, comentarios de sentencias, etc.: 30 %

La calificación de la evaluación continua se mantendrá, en su caso, para la segunda convocatoria. Si el/la estudiante tuviese que matricularse de nuevo en la signatura habrá de cumplir de nuevo los requisitos de la evaluación continua.

BIBLIOGRAFIA

- COBO DEL ROSAL, M./VIVES ANTON, T. S.: Derecho Penal. Parte General. 5ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia, 1999. CARBONELL MATEU, J. C.: Derecho penal: concepto y principios constitucionales, Tirant lo Blanch, 3ª edición, Valencia, 1999. ORTS BERENGUER, E./GONZÁLEZ CUSSAC, J. L.: Compendio de Derecho Penal. Parte General, 8ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia, 2019. MIR PUIG, S.: Derecho Penal. Parte General, 10ª edición, Reppertor, Barcelona, 2016. MUÑOZ CONDE, F./GARCIA ARAN, M.: Derecho Penal. Parte General, 10ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia, 2019. VIVES ANTÓN, T.S.: Pensar la libertad, Valencia, Tirant lo Blanch, Valencia, 2019. QUINTERO OLIVARES, G. (Dir.)/MORALES PRATS, F. (Coord.): Comentarios al Código penal español, 7ª edición, Aranzadi, Pamplona, 2016. CORCOY BIDASOLO, M./MIR PUIG, S.: Comentarios al Código penal, Tirant lo Blanch, Valencia, 2015. VIVES ANTON, T.S.: Fundamentos del sistema penal, 2ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia, 2011.